

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

Факультет
Кафедра

Економіко-гуманітарний
Філологія та переклад

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

професор

Б.Є. Боднар

«08»

09

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Статус дисципліни – **обов'язкова**

Обсяг – **4 кред. ЄКТС**

Дисципліна є компонентом освітньої програми:

Шифр галузі	Код і назва спеціальності	Назва ОП	Код навчальної дисципліни
03 Гуманітарні науки	035 Філологія	Германські мови та літератури (переклад включно)	ОК 2

Форма підсумкового контролю – **залік**

Дніпро
2021

Розробник робочої програми

Безруков А. В.,
к. філол. н., доц.

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри «Філологія та переклад» «04» 06 2021 р., протокол № 14

Завідувач кафедри, професор, д. філос. н.

Т. І. Власова

Розглянуто та схвалено вченою радою економіко-гуманітарного факультету
«29» 06 2021 р., протокол № 8

Голова вченої ради, доцент

Т. В. Полішко

ПОГОДЖЕННЯ:

Робоча програма дисципліни відповідає нормативам навчального плану

Начальник навчального відділу

Л. Є. Андрашко

«01» 09 2021 р.

Робоча програма дисципліни відповідає вимогам нормативно-методичних документів

Начальник навчально-методичного відділу

С. М. Гончаренко

«07» 09 2021 р.

1. Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у майбутніх перекладачів інформаційної компетентності, що включає набуття декларативних і процедурних знань з використання сучасних інформаційних технологій у діяльності перекладача, формування практичних навичок користування комп'ютерними технологіями, а також розвиток умінь використовувати набуті знання і навички у професійній діяльності. Тобто метою дисципліни є досягнення компетентностей, які засновані на зазначених в освітньо-професійній програмі (ОП):

1. Здатність застосовувати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у перекладацькій діяльності;
2. Здатність до «перекладацької» інтерпретації тексту;
3. Володіння «законами перекладу». Володіння стадіями процесу перекладу;
4. Володіння концепціями, що лежать в основі машинного перекладу;
5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, зокрема англійською мовою;
6. Здатність до адаптації у новій ситуації;
7. Здатність бути критичним і самокритичним;
8. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
9. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі перекладознавства, зокрема автоматичного та автоматизованого перекладу.

Навчальна дисципліна сприяє розвитку наступних соціальних навичок (soft skills): тайм-менеджмент (ОН 1), властивість приймати рішення (ОН 2), позитивне мислення (ОН 4), зрозуміле формулювання думки (КН 1), аргументована відповідь (КН 3), урахування усіх точок зору (КН 4), розвиток членів команди (УН 3), уникнення ризиків (конфліктів) (УН 4).

2. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, які потрібні для вивчення дисципліни «Сучасні інформаційні технології при перекладі»	
ОК 1	Інтелектуальна власність
ВБ 12.1	Інформаційні технології в управл., науковій та викладацькій діяльності
ВБ 12.2	Введення в «Інтернет речей» та кібербезпеку
ВБ 12.3	Програмування та моделювання у системі MATLAB
ВБ 13.1	Соціолінгвістичні і прагматичні проблеми перекладу
ВБ 13.2	Методологія та організація наукових досліджень
ВБ 13.3	Переклад нормативних документів міжнародних транспортних організацій
Дисципліни, вивчення яких спирається на дисципліну «Сучасні інформаційні технології при перекладі»	
ОК 5	Практика перекладу з основної іноземної мови (англійська)
ОК 8	Теорія і практика технічного перекладу з другої іноземної мови
ОК 9	Науково-виробнича практика
ОК 10	Кваліфікаційна випускна робота

3. Очікувані результати навчання

Дисципліна «Сучасні інформаційні технології при перекладі» повинна забезпечити такі результати навчання (згідно з ОП):

Програмні результати навчання (ПРН)

Знання і розуміння:

ПРН 11. Демонструвати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації

ПРН 20. Розуміти особливості перекладацької діяльності**Застосування знань і розуміння:**

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі

ПРН 14. Дотримуватися правил академічної доброчесності

Аналіз і синтез:

ПРН 5. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

ПРН 16. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів

ПРН 24. Володіти новими інформаційними та мультимедійними технологіями й орієнтуватися в інформаційному просторі: здатність знаходити та систематизувати джерела інформації за певним критерієм; використовувати різноманітні шляхи отримання, перетворення та збереження інформації, актуалізувати її в ситуаціях інтелектуально-пізнавальної діяльності з метою застосування в процесі перекладу

Очікуванні результати навчання (ОРН), які повинні бути досягнуті після опанування дисципліни «Сучасні інформаційні технології при перекладі»:

№	ОРН	Рівень	Шифр ПРН
1	Володіти основними поняттями і категоріями теорії інформатизації (комп'ютеризації) фахової діяльності перекладача	I	ПРН 5, 11, 20
2	Ідентифікувати засоби налаштування й функціонування професійного програмного забезпечення перекладацької діяльності	II	ПРН 3, 11, 24
3	Демонструвати навички роботи в середовищі Інтернет, зокрема користуватись мережевими технологіями перекладу	II	ПРН 3, 11, 20, 24
4	Нести особисту відповідальність за порушення правил академічної доброчесності у професійній перекладацькій діяльності	II	ПРН 14
5	Обирати й застосовувати відповідне системне та прикладне забезпечення, сучасні електронні методи і засоби діяльності перекладача	III	ПРН 3, 11, 20, 24
6	Використовувати інноваційні технології машинного перекладу та комп'ютерної лексикографії	III	ПРН 3, 16, 24
7	Організувати роботу у текстовому процесорі Word з метою підготовки, редагування, форматування текстів перекладу; в електронних таблицях Excel, програмі з підготовки електронних презентацій PowerPoint для представлення результатів перекладацької діяльності	III	ПРН 3, 16, 20, 24
8	Оцінювати можливості використання мережових технологій у перекладацькій діяльності	IV	ПРН 3, 20, 24
9	Налаштовувати та застосовувати сучасні програмні засоби для автоматизації процесів перекладу, зокрема он-лайн перекладачі та системи перекладу	IV	ПРН 3, 16, 20, 24
10	Визначати, аналізувати та оцінювати ефективність сучасних інформаційних технологій для розв'язання конкретних професійних завдань	VI	ПРН 3, 5, 16, 20, 24

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Очікувані результати навчання
А	Студент має глибокі, системні знання з дисципліни «Сучасні інформаційні технології при перекладі», зокрема орієнтується у сучасних інформаційних технологій, які застосовуються у діяльності перекладача. Студент володіє теоретичними знаннями та практичними навичками виконання перекладацького аналізу та адекватного редагування машинного перекладу, його унормування, враховуючи жанрово-стильові особливості тексту, що перекладається; демонструє практичні вміння застосовування комп'ютерної техніки, налаштування системного й програмного забезпечення для виконання професійних завдань з перекладу. У перекладах допускаються незначні помилки лексико-граматичного характеру (до 2).
В	Студент має глибокі знання з дисципліни, зокрема орієнтується у різноманітті сучасних інформаційних технологій, які застосовуються у діяльності перекладача. Студент володіє теоретичними знаннями та практичними навичками виконання перекладацького аналізу та адекватного редагування машинного перекладу, його унормування, враховуючи жанрово-стильові особливості тексту, що перекладається; демонструє практичні вміння застосовувати комп'ютерної техніки, налаштування системного й програмного забезпечення для виконання професійних завдань з перекладу. У перекладах допускаються певна кількість помилок лексико-граматичного характеру (до 4).
С	Студент має глибокі знання з дисципліни, зокрема орієнтується у різноманітті сучасних інформаційних технологій, але не завжди повністю розкриває відображену теоретичну проблему. Студент достатньо володіє практичними навичками виконання перекладацького аналізу та адекватного редагування машинного перекладу, його унормування, враховуючи жанрово-стильові особливості тексту, що перекладається; демонструє практичні вміння застосовувати комп'ютерної техніки, налаштування системного й програмного забезпечення для виконання професійних завдань з перекладу. В перекладах допускаються певна кількість помилок лексико-граматичного характеру (до 6), які дещо ускладнюють розуміння тексту.
D	Студент відтворює основні поняття та визначення курсу, але досить поверхово. Студент володіє деякими практичними навичками виконання перекладацького аналізу та адекватного редагування машинного перекладу, його унормування, враховуючи жанрово-стильові особливості тексту, що перекладається; демонструє посередні практичні вміння застосовувати комп'ютерної техніки для виконання професійних завдань з перекладу. В перекладах допускаються значна кількість помилок (до 8) лексико-граматичного характеру, які викликають труднощі у розумінні тексту.
E	Студент відтворює основні поняття та визначення курсу, але досить поверхово. Студент володіє окремими практичними навичками виконання перекладацького аналізу та адекватного редагування машинного перекладу; демонструє окремі практичні вміння застосовувати комп'ютерної техніки для виконання професійних завдань з перекладу. В перекладах допускаються значна кількість помилок (до 10) лексико-граматичного характеру, які викликають труднощі у розумінні тексту.
Fx	Студент досить поверхово відтворює обмежену кількість понять та визначень курсу. Може називати окремі інформаційні технології та особливості їх застосування у перекладацькій діяльності. Студент у тексті перекладу допускає значну кількість помилок (більше 10), що значно впливають на

	розуміння перекладу.
F	Студент не відтворює поняття та визначення курсу. Студент майже не орієнтується у сучасних інформаційних технологіях та їх застосуванні у діяльності перекладача; допускає значну кількість змістовних та граматичних помилок (більше 14) у перекладі, що повністю спотворюють загальний зміст тексту.

Досягнення вищих оцінок за шкалою ЄКТС базується на досягнутих нижчих.

5. Види діагностування результатів навчання

Вид контролю	Бал
ПК 1	50
ПК 2	50

Співставлення шкал оцінювання

Залік				
Бал	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		
90–100	A	відмінно	відмінно	
82–89	B	добре	дуже добре	
75–81	C		добре	
67–17	D	задовільно	задовільно	
60–66	E		достатньо	
35–59	Fx	незадовільно	незадовільно з повторним складанням контрольного заходу	
1–34	F		незадовільно з повторним вивченням дисципліни	

6. Розподіл навчального часу для денної форми навчання

Форми освітнього процесу	Семестр		Усього	
	перший			
	I половина	II половина	годин	кредитів ЄКТС
	годин	годин		
Загальний обсяг за навчальним планом	60	60	120	4
Навчальні заняття:	32	32	64	
– лекції	16	16	32	
– лабораторні заняття	16	16	32	
Самостійна робота:	28	28	56	
– підготовка до навчальних занять	16	16	32	
– підготовка до контрольних заходів	12	12	24	
Контрольні заходи:				
– залік				

ABU

7. Зміст дисципліни

Тема	Обсяг, години	СН
Заліковий модуль 1:		
змістовий модуль 1 – Системне та прикладне програмне забезпечення діяльності перекладача		
Лекційне заняття		
1. Інформаційні технології XXI століття в перекладацькій діяльності. Системне та прикладне забезпечення перекладацької діяльності.	4	ОН 1, ОН 2, ОН 4, КН 1, УН 3, УН 4
2. Системи, засоби, методи автоматичного розпізнання та синтезу усного та письмового тексту перекладу.	4	
3. Основи форматування тексту перекладу.	4	
4. Мультимедійні технології в діяльності перекладачів.	4	
Лабораторне заняття		
1. Використання та налаштування стандартного забезпечення Microsoft Office у перекладацькій діяльності.	4	ОН 1, ОН 2, ОН 4, КН 1, КН 3, КН 4, УН 3
2. Створення шаблонів і електронних форм текстів перекладів.	4	
3. Форматування, редагування текстів перекладу.	4	
4. Мультимедійні технології і переклад. Power Point, Picture Manager та ін.	4	
Самостійна робота		
Підготовка до навчальних занять	16	ОН 1, КН 1, КН 4, УН 3, УН 4
Підготовка до контрольних заходів	12	ОН 1, КН 1, КН 3
Усього годин/кредитів ЄКТС	60/2	
Заліковий модуль 2:		
змістовий модуль 2 – Мережеві комп'ютерні технології у перекладацькій діяльності		
Лекційне заняття		
5. Мережа Інтернет у діяльності перекладачів. Електронні бази даних.	4	ОН 1, ОН 2, ОН 4, КН 1, УН 3, УН 4
6. Електронні словники і переклад.	4	
7. Сучасні системи комп'ютерного перекладу та технології їх використання.	4	
8. Машинний переклад. Системи машинного перекладу.	4	
Лабораторне заняття		
5. Технологія WWW у діяльності перекладача. Електронні бібліотеки та мультимедійні енциклопедії.	4	ОН 1, ОН 2, ОН 4, КН 1, КН 3, КН 4, УН 3
6. Переклад з використанням електронних словників Lingvo, DICT, Мультитран, Polyglossum та ін.	4	
7. Системи Translation Memory.	4	
8. Переклад з використанням автоматичних та автоматизованих перекладачів. Сервіси Google.	4	
Самостійна робота		
Підготовка до навчальних занять	16	ОН 1, КН 1,

		КН 4, УН 3, УН 4
Підготовка до контрольних заходів	12	ОН 1, КН 1, КН 3
Усього годин/кредитів ЄКТС		60/2

8. Методи навчання

Лекційні заняття з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентації, схеми, відео- й аудіозаписи тощо), що призначені для супроводу навчального процесу. На лекціях застосовується інтерактивний метод запитань і відповідей, що сприяє активному засвоєнню студентами фактів, нових понять, визначень і концепцій.

Підготовка до лекційних занять передбачає опрацювання матеріалу попередньої лекції за конспектом, підручником.

Лабораторні заняття присвячені набуттю навичок практичного використання СІТ в перекладацькій діяльності. Пояснення нового матеріалу відбувається з залучення додаткових засобів демонстрації та закріплення знань.

Підготовка до лабораторних занять передбачає опрацювання лекційного матеріалу та додаткових завдань.

Підготовка до контрольних заходів передбачає опрацювання та систематизацію теоретичного матеріалу за темами лекційних та лабораторних занять.

Використовуються, зокрема, інформаційний, комунікативний, евристичний, практичний, частково-пошуковий, дослідницький, пояснювально-ілюстративний методи.

Під час лекційних та лабораторних занять і підготовки до них студенти отримують розвиток наступних соціальних навичок:

- умінню керувати власним часом (ОН 1) сприяє встановлення контрольних термінів виконання лабораторних робіт (так званий deadline або реченець);
- здатність приймати рішення (ОН 2) розвивається та реалізується студентами під час підготовки до лабораторних робіт та їх виконання, де студенти аргументують обрані інформаційні технології та стратегії їх застосування для вирішення практичних завдань перекладацької діяльності;
- позитивному мисленню (ОН 4) сприяють лекційні заняття, на яких проявляється доброзичливе ставлення до студентів, наводяться приклади успішних практик використання сучасних інформаційних технологій у перекладацькій діяльності;
- здатність зрозуміло формулювати думки (КН 1) – усно і письмово – формується на аудиторних заняттях під час спілкування з викладачем та іншими студентами, а також у процесі підготовки письмових звітів лабораторних робіт;
- здатність відповідати аргументовано (КН 3) розвивається у студентів під час опитувань на аудиторних заняттях, а також під час обговорення звітів лабораторних робіт та результатів письмових завдань з теоретичної частини дисципліни;
- вміння ураховувати усі точки зору (КН 4) набувається студентами під час аудиторних занять, на яких проходить обговорення запропонованої теми, а також під час захисту відповідних лабораторних робіт;
- розвивати членів команди (УН 3) можливо під час виконання тих лабораторних робіт, де результат групи (або ланки) визначається як сумарний (або середній) і враховує досягнення кожного студента групи (ланки);
- здатність запобігати ризиків (конфліктів) (УН 4) розвивається у студентів під час аудиторних та індивідуальних занять і консультацій шляхом проведення тематичних бесід.

9. Методи оцінювання

Вид контролю	Метод демонстрування результатів навчання	Бал
ПК 1	Відповіді на запитання (усно або письмово) за темами лекційних занять 1–4	15...25
	Виконання і захист лабораторних робіт 1–4	15...25
ПК 2	Відповіді на запитання (усно або письмово) за темами лекційних занять 5–8	15...25
	Виконання і захист лабораторних робіт 5–8	15...25
	Всього	60...100

Основними об'єктами контролю і оцінювання досягнень студентів є декларативні знання та практичні навички під час перекладу і застосування СІТ у процесі виконання лабораторних робіт.

Несуть відповідальність студенти, які під час будь-якого методу оцінювання порушують принципи академічної доброчесності, тобто: списують, – виконують аудиторну письмову роботу із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання.

Рекомендована література

Основна:

1. Коваль Т. І., Асоянц П. Г., Артемчук Л. М., Гундоров С. І., Липська Л. В. та ін. Інформаційні технології в перекладі: навч. посіб. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2010. 261 с.
2. Долинський Є. В., Скиба К. М. Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2016. 196 с.
3. Клименко О. Ф., Головка Н. Р., Шарапов О. Д. Інформатика та комп'ютерна техніка: навч.-метод. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 534 с.
4. Сисосва С. О., Кареліна О. В. Основи комп'ютерної грамотності. Тернопіль: Видавець Стародубець, 2006. 302 с.

Додаткова:

1. Антонов В. М. Сучасні комп'ютерні мережі. Київ: МК-Прес, 2005. 480 с.
2. Рзаєв Д. О., Шарапов О. Д., Ігнатенко В. М., Дибкова Л. М. Інформатика та комп'ютерна техніка: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Київ: КНЕУ, 2002. 486 с.

Інформаційне забезпечення:

1. Бібліотека університету та її депозитарій
(<https://library.diit.edu.ua/uk/catalog>, <https://library.diit.edu.ua/uk/catalog?category=books-and-other>).
2. Сайти для перекладачів:
<http://translations.web-3.ru/redirect.php?keyword=site&id=4156>
<http://lib.englinspace.com>
3. Електронні он-лайнні перекладачі:
<http://00357.info>
<http://www.worldlingo.com>
<http://www.tranexp.com>
<http://pervod.uaportal.com>
<http://babelfish.yahoo.com>
4. Електронні он-лайнні словники:
<http://poets.notredame.ac.jp>
<http://www.onelook.com>
<http://dictionary.cambridge.org>
<http://www.oup.com>
<http://www.ldoceonline.com>